

Suomen Reserviupseeriliiton lausunto Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK:n strategiaan 2020 - 2025

Viite: MPK:n lausuntopyyntö 5.9.2019

Suomen Reserviupseeriliitto (RUL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikossa mainitusta asiasta.

Yleistä

MPK:n strategiaprosessi on ollut jäsenjärjestöjen kannalta varsin hyvin osallistava. Strategialuonnos sekä strategiataulukko ovat selkeitä dokumentteja.

On ymmärrettävää, että vuoden 2020 alussa voimaan tuleva uudistettu vapaaehtoisen maanpuolustuksen laki vaikuttaa näkyvästi MPK:n strategiaan. Ehkä tästä syystä strategian näkökulma on osittain liian suppea. Tämä konkretisoituu paikallispuolustukseen sijoitettujen joukkojen toiminnan liiallisena korostumisena, sijoituskelpoisen reservin koulutuksen vähäisenä näkymisenä sekä MPK:n epäselvänä roolina varautumis- ja turvallisuuskoulutuksessa. Lisäksi toivomme, että strategiassa näkyisi selkeämmin MPK:n ja sen jäsenjärjestöjen välinen yhteistyö.

Korostamme erityisesti sitä, että MPK on sijoituskelpoisen, mutta sijoittamattoman reservin ainoa mahdollisuus saada vapaaehtoista sotilaskoulutusta. Siksi tämän ison joukon koulutusmahdollisuudet on varmistettava, vaikka puolustusvoimien suurin mielenkiinto MPK:n koulutuksessa kohdistuu paikallispuolustukseen sijoitettujen reserviläisten kouluttamiseen. Sijoituskelpoisen reservin, samoin kuin myös varareservissä olevien henkilöiden, mahdollisuus olla mukana MPK:n toiminnassa on tärkeää myös maanpuolustustahdon kannalta. Useilla varareservissä olevilla henkilöillä on merkittävä rooli vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen kouluttajina.

Yksityiskohtaisia kommentteja

2. Perustehtävä, missio

Strategialuonnoksessa oleva tiivistys: ”Tuotamme osaamista maanpuolustus- ja kokonaisturvallisuuteen” on epäselvä. Mitä tarkoitetaan maanpuolustusturvallisuudella? Esitämme, että missio muutetaan muotoon: ”Tuotamme osaamista maanpuolustukseen ja kokonaisturvallisuuteen”.

3. Visio 2025

Esitetty visio: ”MPK on paikallispuolustuksen sekä vapaaehtoistoimijoiden ja kansalaisten varautumiskyvyn arvostetuin kouluttaja”, on toisaalta liian suppea ja toisaalta liian laaja. Esitämme, että visio muutetaan muotoon: ”MPK on vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen sekä kokonaisturvallisuuden vapaaehtoistoimijoiden ja kansalaisten varautumiskyvyn arvostetuin kouluttaja”. Erityisesti korostamme, että MPK:n roolia reservin koulutuksessa ei voi toipistää pelkästään paikallispuolustukseen sijoitettujen henkilöiden koulutukseen.

Keskeiset tavoitteet päämäärän saavuttaminen

Esitämme, että listan ensimmäiseksi kohdaksi nostetaan nyt toisena oleva asia (MPK lisää vaikuttavuuttaan yksilö- ja perusyksikkötason...).

Varautumis- ja turvallisuuskoulutuksen tavoitteena pitäisi mielestämme olla kansalaisten turvallisuusosaamisen, eikä pelkästään turvallisuuden tunteen, ylläpito ja kehittäminen.

MPK kehittää toimintaansa jäsenjärjestöjen yhteisenä koulutusjärjestönä on erittäin kannatettava tavoite. Tähän liittyy myös järjestöjen osaamisen ja sitoutumisen hyödyntäminen MPK:n koulusta suunniteltaessa ja toteutettaessa. On tärkeää, että jäsenjärjestöjen mahdollisuudet ja rooli koulutuksen tuottajana ovat selvillä.

4. Asiakaslupaukset

Tämän osan otsikko on jo ongelmallinen eli onko kysymys todellakin asiakaslupauksista? Suomi ei ainakaan ole MPK:n asiakas.

Kun MPK lupaa jotakin, niin kuka itseasiassa lupaa ja kenelle. Ilmeisesti osallistujalla tarkoitetaan koulutukseen osallistuvaa henkilöä ja toimijalla kouluttajaa tai muita koulutuksen järjestelyihin osallistuvaa henkilöä mukaan lukien MPK:n palkattu henkilökunta.

6. Strategiset mittarit

On erittäin hyvä, että strategian toteutumista pyritään seuraamaan erilaisilla mittareilla. Tässä kohdassa on kuitenkin useita tarkennuksia vaativia kohtia. Pelkät koulutusvuorokaudet ovat varsin suppea vaikuttavuuden mittari. Kouluttajakoulutuksen koulutusvuorokaudet ovat myös varsin rajallinen laadun mittari. Mainitun osallistujapalautteen lisäksi esimerkiksi tilaajapalaute ja koulutustavoitteiden saavuttaminen mittaavat laatua. Koulutusvuorokaudet eri koulutuksissa eivät yksin kerro tuottavuudesta juuri mitään. Henkilöstön tyytyväisyyden kohdalla tarkoitettaneen tekstissä mainituille henkilöstöryhmille suunnattuja tyytyväisyyskyselyjä.

7. Muutosaskeleet

Ulkopuolisen säätiö- ja hankerahoituksen hankkiminen on VARTU-koulutuksen kannalta ratkaisevan tärkeää. Tämän rahoituksen lisäämisen yhteydessä on pidettävä tiiviisti yhteyttä MPK:n jäsenjärjestöihin, koska niiden toimintaa rahoitetaan osittain samoista lähteistä.

8. Linjaukset toiminnan ja resurssien käytön ohjaamiseksi

Vaikka paikallispataljoonien koulutus on MPK:n koulutustoiminnan keskiössä puolustusvoimien kannalta, niin MPK:n reserviläisille suunnattua koulutusta ei saa typistää pelkästään tähän. Paikallispataljoonien koulutus voi olla MPK:n sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen (SOTVA) painopiste, mutta SOTVA:ssa on ehdottomasti pystyttävä antamaan lisäksi paikallispataljooniin kuulumatonta aselajikoulutusta sekä koulutusta sijoituskelpoiselle reserville, jolla ei ole paikallispataljoona sijoitusta. Tämän pitää näkyä selkeästi myös MPK:n strategiassa.

Ampumakoulutuksen rooli SOTVA:ssa on hieman ongelmallinen, koska nyt uudistetut lait rajoittavat SOTVA-kursseilla tapahtuvia ammuksia. Jatkossa esim. merkittävä osa SRA-ammuksista joudutaan toteuttamaan joko reserviläisyhdistysten toimintana tai muuna MPK:n toimintona kuin SOTVA:na.

9. Strateginen viestintä

MPK:n strategisen viestinnän yhtenä tavoitteena on oltava yhdistyksen tunnettuuden lisääminen. Myös viestinnän kohdalla on hyvä miettiä, kuinka toiminnan tuloksia seurataan ja mitataan.

Teemat ja tavoitteet

SOTVA:n kohdalla on harkittava, onko tavoitteena vain paikallispuolustuksen tukeminen vai laajemmin reservin osaamisen ja toimintakyvyn kehittäminen.

Suomen Reserviupseeriliiton puolesta

Mikko Halkilahti
Puheenjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
mikko.halkilahti@rul.fi
Puh. 0400 745 234

Janne Kosonen
Toiminnanjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
janne.kosonen@rul.fi
Puh. 050 5810 819

Suomen Reserviupseeriliitto on vuonna 1931 perustettu reserviupseereiden valmiuksia kehittävä aatteellinen ja toiminnallinen maanpuolustusjärjestö. Liiton 310 jäsenyhdistyksessä on 27.000 henkilöjäsentä.